

са Комором

од 4. новембра до 13. децембра

ПОНЕДЕЉКОМ у 18:00

онлајн акредитоване едукације

ВАШ ФАРМАЦЕУТ
ЗНА СВЕ
О ВАШЕМ ЛЕКУ

Фармацеутска комора Србије са великим задовољством позива своје чланове на нови сет од седам акредитованих едукација које реализујемо у другој половини 2024. године

ФАРМАЦЕУТИ У ВРТИЋИМА И ШКОЛАМА 2024

Одржане радионице у више од 50 места у Србији и едуковано више од 14.500 предшколаца и основаца у овом кругу

ЈУБИЛЕЈ 85 година студија фармације

На Фармацеутском факултету Универзитета у Београду Свечаном академијом у сали Ректората Универзитета у Београду, 18. октобра 2024. године, обележен је јубилеј, поводом кога смо разговарали са деканком Факултета.

**САЗНАТЕ
ВИШЕ**

Све што треба знати о правилној примени инхалационе терапије

Извештај са Светског конгреса, ФИП 2024, Кејп Таун, Јужноафричка Република

Биоскоп јавног здравља

"Са Комором понедељком у 18" од 4. новембра до 13. децембра

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије са великим задовољством позива своје чланове на нови сет од седам едукација које реализујемо у другој половини 2024. године. Од 4. новембра до 13. децембра имаћете прилику да присуствујете акредитованим онлајн стручним састанцима (2 бода за учеснике), на различите теме: Улога фармацеута у превенцији ненамерног допинга у спорту (4.11.); Нови поглед на лечење гојазности (7.11.); Знањем о фармаковигиланци до безбедније примене лекова (18.11.); Безбедност фармацеута као основа за безбедност пацијената

(25.11.); Значај етичког кодекса у савременој фармацеутској пракси (2.12.); Аспекти савремених концепата фармацеутске праксе у контексту развоја Националног оквира компетенција фармацеута (9.12.); Фармакотерапија хроничне опструктивне болести плућа (13.12.).

Позив за учешће биће упућени члановима Коморе путем циркуларног мејла и сајта Коморе.

Успешан наставак пројекта „Саветник за вакцинацију – Других 50“

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије је у 2024. години наставила активности из области имунизације. Едукација „Саветник за вакцинацију – Других 50“ реализована је 4-5. октобра, на Дивчибарама, са циљем јачања улоге фармацеута у процесу имунизације и унапређења компетенција Саветника за астму, дијабетес, хипертензију, антибиотике и новоуведени лек у вези са вакцинацијом. Услуга обухвата саветовање особа са дијабетесом, кардиоваскуларним болестима, астмом и ХОБП, старијих од 65 година и трудница у вези препоручених вакцина, као и родитеља/старатеља, односно младих до 26 година у вези превенције ХПВ инфекција.

Од новембра месеца у оквиру пакета образовања Виртуелне школе образовања, који је предат на акредитацију Здравственом савету Србије, комплетан материјал за пружање услуге биће доступан члановима Коморе. Након завршене

едукације (теста у електронској форми од 50 питања) и пружених (евидентираних) 30 услуга магистар фармације стиче право на беџ „Саветник за вакцинацију“.

Пројекат који се спроводи под слоганом „Одиграј паметно, заштити себе и своје најмилије!“ подржале су компаније Amicus и MSD.

Све што треба знати о правилној примени инхалационе терапије

Припремио: маг. фарм. спец. Милан Ракић

Пре годину дана направили смо серију видео снимака који детаљно објашњавају правилну употребу 12 различитих пумпица доступних на нашем тржишту. Ови снимци су врло користан алат за фармацеуте, лекаре и пацијенте са астмом, јер само правилна употреба инхалационе терапије осигурава потпуну ефикасност тако припремљеног лека (нпр. како се одређени уређаји активирају, положаја тела током инхалације, које су најчешће грешке, шта урадити након инхалације...).

Са циљем да пацијентима и колегама олакшамо приступ видео снимцима за правилну употребу

пумпица припремили смо **лифлет на коме једноставним скенирањем QR кода или кликом на линк можете приступити упутству за коришћење одређене пумпице**. Лифлет ће бити и део материјала у оквиру стандардизоване фармацеутске услуге за пацијенте са астмом, као подршка Саветницима за астму, као и свим колегама који су укључени у лечење и саветовање особа са астмом.

Лифлет можете преузети са [ЛИНКА](#)!

Јавни позив за стручне надзорнике за 2025. годину

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије је у поступку дефинисања предлога листе стручних надзорника за 2025. годину. **Позивамо Вас да, уколико сте заинтересовани и испуњавате дефинисане услове, доставите своју пријаву путем [ЛИНКА](#) најкасније до 10.11.2024. године.** Комисија именована од стране директора Коморе прегледаће пристигле пријаве и коначан предлог листе проследити министру здравља на даљу надлежност.

НАПОМЕНА: Листа стручних надзорника се израђује за сваку годину посебно. Стручни надзорници са

Листе за 2024. годину који желе да обављају овај посао и у 2025. години поново се пријављују.

Фармацеути у вртићима и школама 2024

Припремила: маг. фарм. спец. Соња Стојиљковић

Поводом Светског дана фармацеута и ове године је Фармацеутска комора Србије спровела пројекат едукације деце у предшколским установама и основним школама. Интересовање колега је било велико и за пројекат се пријавило 150 фармацеута из целе земље.

Едукације смо спроводили током септембра и у првој половини октобра. Били смо присутни у више од 50 места у Србији и едуковали смо 14.500 малишана у овом кругу. Фармацеути су показали да имају велики утицај на јавно здравље, и да је наша улога јасна и препознатљива. Највише предавања у предшколским установама и нижим разредима одржали смо на тему „Како да порастемо здрави и

снажни“, али је велико интересовање било и за тему „Мој фармацеут и ја“. Предшколцима и ученицима 1. разреда смо поделили 4.500 бојанки. Код старијих основаца највише интересовања је било за тему: „Удахни ваздух, а не дим!“

Детаљније на [ЛИНКУ!](#)

ИНТЕРВЈУ ПОВОДОМ ЈУБИЛЕЈА 85 година студија фармације на Фармацеутском факултету Универзитета у Београду

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Свечаном академијом у сали Ректората Универзитета у Београду, 18. октобра 2024. године, обележен је јубилеј 85 година студија фармације на Фармацеутском факултету у Београду. Фармацеутски одсек при Медицинском факултету Београдског универзитета основан је 24. октобра 1939. У самосталну високошколску установу Фармацеутски факултет прераста 19. октобра 1945. године. Дуги низ година настава на факултету се одвијала у објектима Медицинског факултета, а од септембра 1991. године Фармацеутски факултет добија своју зграду у улици Војводе Степе 450.

Јубилеј је био повод да са новом деканком Фармацеутског факултета Универзитета у Београду, проф. др Наташом Богавац Станојевић разговарамо о постављеним циљевима за будући

период, позицији Фармацеутског факултета данас, трансформацији фармацеутске професије и улози Факултета у даљем развоју струке.

Интервју доступан на [ЛИНКУ!](#)

ПРЕДСТАВЉАМО КОЛЕГЕ САВЕТНИКЕ

Теодора Теа Антић, маг. фарм. из Кладова

Саветник за хипертензију

Мотив за учешће у пројектима Фармацеутске коморе је проистекао из става да промена коју прижељкујемо у својој струци, морамо бити ми сами. Свесна личне и професионалне одговорности, бирам да континуирано унапређујем своје знање и вештине, те сам се одважила да међу првима започнем спровођење стандардизоване фармацеутске услуге саветовања пацијената са хипертензијом у апотеци.

[Детаљније на ЛИНКУ!](#)

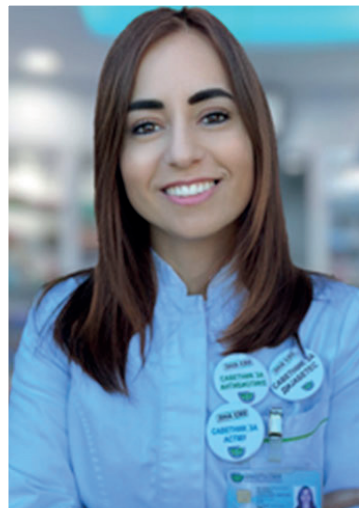
Катарина Јовановић Николић, маг. фарм. из Новог Сада

Саветник за хипертензију

Као власница беџа осећам велику одговорност, али и задовољство што могу да допринесем бризи о пацијентима са овом честом и озбиљном здравственом проблематиком. Овај беџ представља признање мог стручног знања и посвећености у раду са пацијентима који се суочавају са хипертензијом, али и обавезу да им пружим најбољи могући савет и подршку. Сваки пут када видим позитивне резултате код пацијената, то ме додатно мотивише да се још више посветим овом важном задатку.

Комора би могла размотрити организовање више међународних сарадњи и стручних размена, како би фармацеути имали прилику да уче из искустава колега из иностранства и усвајају иновативне приступе у пракси. На тај начин би се додатно подстакло развој фармацеутског сектора код нас.

[Детаљније на ЛИНКУ!](#)

Стефана Цветковић, маг. фарм. из Врања

Саветник за хипертензију

У циљу повећања стручности Комора може да организује још више пројеката и едукација кроз радионице и на тај начин ангажује још више фармацеута. Признање Фармацеутске коморе заиста ми пуно значи, подстиче на додатно усавршавање кроз свакодневни рад.

[Детаљније на ЛИНКУ!](#)

Светски конгрес фармацеута и фармацеутских наука - ФИП 2024, Кејп Таун Јужноафричка Република

Припремио: Др сц. Урош Чакар

Овогодишњи 82. Светски конгрес фармације и фармацеутских наука у организацији Светског удружења фармацеута (ФИП) одржан је почетком септембра у Јужноафричкој Републици. Ово је други пут, у историји ФИП-а дугој од 100 година, да се после Каира 2005. године овај конгрес организује у Африци и то у Кејп Тауну. Учесници су могли да се упознају са најновијим достигнућима из области фармацеутске струке, како из науке тако и оним из праксе.

Извештај са конгреса доступан на [ЛИНКУ!](#)

CAPE TOWN 2024
FIP WORLD CONGRESS
1 - 4 September

Београд као домаћин Академије Европске федерације апотекарских ланаца

Припремила: маг. фарм. спец. Николина Скорупан

Овогодишња академија Европске федерације апотекарских ланаца одржана је у Београду 25-26.09. и на њој је у радионици и дискусијама на тему фармацеутских услуга учествовало 32 фармацеута из апотекарских ланаца 6 земаља (Чешке, Словачке, Мађарске, Пољске, Румуније и Србије).

Размењена су искуства о врсти и начину пружања услуга, могућностима наплате и исплативости фармацеутских услуга, тимском раду и мотивацији фармацеута за пружање услуга. Представници Србије су имали прилику да прикажу колегама из

иностранства које услуге су до сада имплементирани и како се постаје Саветник у апотеци, али и да укажу на препреке и изазове који постоје за масовнију имплементацију.

Детаљније на [ЛИНКУ!](#)

"Анксиозност - препрека за успех" - мини конгрес студената фармације

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Асоцијације студената фармације у Крагујевцу (КГПСА) је у периоду од 5. до 6. октобра ове године организовала мини конгрес на тему „Анксиозност - препрека за успех“ на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу.

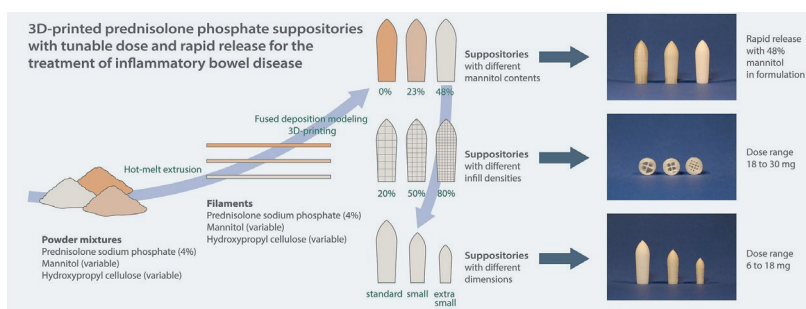
Циљ овог пројекта био је унапређење знања, као и саветодавних и практичних вештина студената фармације, са посебним фокусом на тему анксиозности. Првог дана мини конгреса одржан је едукативни део где су стручњаци из различитих области кроз 4 предавања обрадили тему анксиозности и анксиозних поремећаја, након чега је уследила панел дискусија на тему „Шта након факултета?“. Другог дана мини конгреса одржане су такмичарске радионице које су имале за циљ унапређивање знања и вештина будућих здравствених радника.

Поглед у будућност - 3Д штампа

Припремила: маг. фарм. спец. Татјана Жунић

3Д штампа је технолошки поступак којим се тродимензионални објекат било ког облика производи спајањем слојева материјала према компјутерски урађеном моделу. За сад је регистрован само један лек израђен овим поступком, али је број објављених радова на ову тему све већи. Радови се углавном баве дизајнирањем и испитивањем различитих формулација носача и активних супстанци за 3Д штампу чврстих облика свих путева примене (орални, ректални, вагинални).

Једно од истраживања бавило се испитивањем карактеристика три формулације педијатријских супозиторија преднизолон натријум фосфата са различитим количинама хидроксипропил целулозе и манитола као ексципијенса. Налази су показали да се 3Д штампане супозиторије са дозама преднизолон натријумфосфата у распону од 6-30мг могу израђивати без значајног утицаја на кинетику растварања, обезбеђујући еквивалентну терапијску ефикасност за различите дозе.

Више на [ЛИНКУ!](#)

Промена у приступу лечења шизофреније

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Америчка агенција за храну и лекове (ФДА) одобрила је септембра ове године Cobenfy® (ксаномелин и троспијум хлорид) капсуле за орално лечење шизофреније код одраслих. Након више од 30 година једног фармаколошког приступа лечењу шизофреније, овај лек је први у класи и представља потпуно нови фармаколошки приступ лечења. Ово је први лек за шизофренију који циља на холинергичке рецепторе уместо на допаминске рецепторе, што је до сада био стандард лечења за ову индикацију.

Детаљније на [ЛИНКУ!](#)

Како лекови за лечење епилепсије могу утицати на ризик од нових КВ догађаја

Припремила: маг. фарм. спец. Милена Милојевић

Недавна студија открила је да антиепилептици, који су снажни индуктори ензима јетре (*enzyme-inducing antiepileptic medications- EIASM*), попут фенитоина, фенобарбитона и карбамазепина, могу значајно повећати ризик од КВ догађаја код старијих пацијената. Ови лекови повећавају активност ензима у јетри, посебно у систему цитохрома P450, што може утицати на метаболизам других лекова и њихове концентрације у крви. Анализа података из Канадске лонгитудиналне студије о старењу показала је да особе са епилепсијом имају два пута већи ризик од нових КВ догађаја, при чему се приближно једна трећина доводи у везу са употребом лекова који су снажни индуктори ензима јетре.

Опширније на [ЛИНКУ!](#)

Проверите лако интеракције између биљака и лекова

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Број људи који се окрећу биљним препаратима у последњих неколико година је у порасту. Како бисмо пружили адекватне савете о безбедној фитотерапији изузетно је важно поседовати знање о интеракцијама између биљака и лекова. Аутор иновативног алата уз помоћ кога лако и ефикасно можемо идентификовати потенцијалне интеракције је др сц. Стрибор Марковић.

Детаљније на [ЛИНКУ!](#)

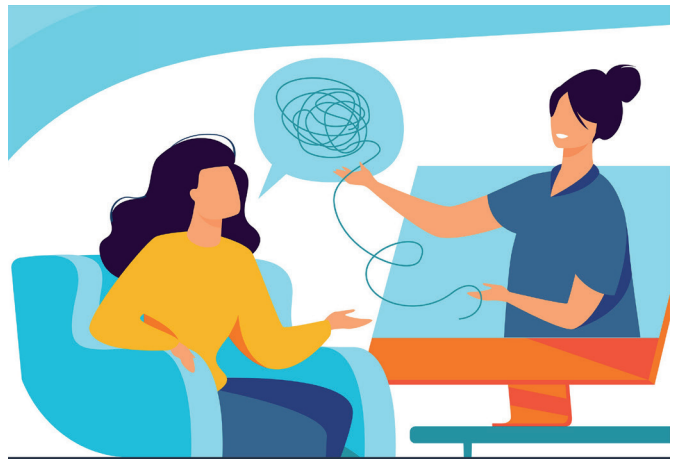

Сигуран простор - Платформа за подизање свести о менталном здрављу

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Данас, када се свако од нас суочава са различитим изазовима и препрекама, подршка менталном здрављу све више добија на значају. Један од светлих примера је платформа СИГУРАН ПРОСТОР посвећена подизању свести о менталном здрављу и пружању подршке онима који се боре са менталним изазовима.

Оснивач платформе је Милица Крстић, психолог, **чији је циљ био да омогући бесплатне психотерапије људима који финансијски нису у могућности да исту плате.** Платформа је почела са радом априла 2022. године и до данас, тим стручњака психотерапеута, пружио је преко 27.000 бесплатних онлине психотерапеутских сеанси на 12 језика. Поред тога, **на сајту можете наћи информативне и инспиративне садржаје, текстове, савете, интервјуе и приче о менталном здрављу.** За свој подухват Милица Крстић се нашла на Форбсовој листи 30 испод 30 за Европу 2023, у категорији друштвени утицај.

Платформа СИГУРАН ПРОСТОР доступна је на [ЛИНКУ!](#)

Биоскоп јавног здравља

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Окупљени око идеје да промоција здравља може бити забавна, наставници и сарадници са Института за социјалну медицину Медицинског факултета у Београду започели су пројекат који спаја две важне ствари – љубав према филмовима и ширење проверених информација у вези за здрављем. Након три године постојања и преко 15 пројекција, Биоскоп јавног здравља данас представља иновативни приступ промоцији здравља, а њихова врата су отворена за све.

Нови серијал **"Минут то дванаест"** започео је октобра ове године и обрађује актуелна питања заштите животне средине, климатског здравља и одрживог

развоја. **Пројекције са пратећим дискусијама, које се одржавају у Југословенској кинотеци, бесплатне су за све колеге и колегинице.**

Биоскоп јавног здравља можете пратити на друштвеним мрежама: Facebook, Instagram, LinkedIn

КРАТАК ВОДИЧ ЗА РАЗГОВОР О ВАКЦИНАЦИЈИ ПРОТИВ ГРИПА

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИПА КОД СТАРИЈИХ (65+)

- › **Са годинама имунски систем слаби**, чинећи људе подложнијим честим и озбиљним инфекцијама.
- › Старије особе се **теже опорављају од болести** у поређењу са млађима.
- › Грип је главни узрок инфекција **доњих дисајних путева и хоспитализација** код старијих особа.
- › Скоро сваки четврти пацијент 65 година и старији који буде хоспитализован због грипа има прогресивно смањене способности **да самостално обавља уобичајене дневне активности**.
- › Компликације услед грипа могу додатно узроковати и упалу плућа, акутни инфаркт миокарда или мождани удар, као и погоршање постојећих болести попут дијабетеса или кардиоваскуларних болести.
- › **Сезонска вакцинација (сваке године)** препоручује се пре почетка сезоне грипа, односно до краја октобра текуће године, али се вакцина може примити и у било које време током сезоне грипа (од октобра до марта).

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИПА КОД ТРУДНИЦА

- › Током трудноће долази **до физиолошких промена у имунском одговору**, што труднице чини **подложнијим инфекцијама и озбиљнијим компликацијама**, попут неодговарајуће величине фетуса за дату гестациону доб, превременог порођаја и повећаног ризика од смрти и за трудницу и за новорођенче.
- › Вакцина против грипа у трудноћи **смањује ризик** од настанка респираторних инфекција повезаних са gripom и компликација као што су превремени порођај и мртворођеност за 50%.
- › С обзиром да вакцина није делотворна код беба млађих од шест месеци, **пасивна имунизација фетуса посредством антитела која се преносе преко постељице вакцинисане мајке тренутно је најбоља заштита за новорођенче у првим месецима живота**. Зато је имунизација трудница против грипа есенцијална компонента пренаталне неге и обавезан део здравствене заштите трудница и новорођенчади.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИПА КОД ДЕЦЕ

- › Вакцинација против грипа се код деце спроводи са једном или две дозе вакцине, зависно од узраста, а у складу са сажетком карактеристика лека.
- › **Деца која се први пут вакцинишу** против грипа узраста од шест месеци до девет година **примају две дозе у размаку од месец дана**, док се код осталих вакцинација спроводи са једном дозом вакцине, пред почетак сезоне грипа.

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- Ц-1-13/24** Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ (5 бодова), до 11.03.2025.
- Ц-1-39/24** Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотикима (5 бодова), до 12.08.2025.
- Ц-1-40/24** Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести (5 бодова), до 12.08.2025.
- Ц-1-65/23** Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-66/23** Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом, (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-67/23** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-69/23** Улога фармацеута у промоцији вакцинације против сезонског грипа и пнеумокока (5 бодова), до 20.11.2024.

ONLINE СТРУЧНИ САСТАНЦИ ПРВЕ КАТЕГОРИЈЕ (2 бода за слушање)

- 04.11.2024. Улога фармацеута у превенцији ненамерног допинга у спорту
- 07.11.2024. Нови поглед на лечење гојазности
- 18.11.2024. Знањем о фармаковигиланци до безбедније примене лекова
- 25.11.2024. Безбедност фармацеута као основа за безбедност пацијената
- 2.12.2024. Значај етичког кодекса у савременој фармацеутској пракси – у поступку акредитације
- 9.12.2024. Национални оквир за процену компетенција фармацеута– у поступку акредитације
- 13.12.2024. Фармакотерапија хроничне опструктивне болести плућа (ХОБП) – у поступку акредитације